

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Előfizetési árak:
 Helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — „
 Negyedévre . . . 2 — 50 „
 Egy órára . . . 1 — „
 Egy év szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztésébe (Főlr. 1828. sz.)
 barmintva küldendő.

Előfizetési helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Főlr. 1828. sz.)
 alatti.)

Hirdetési díj:

Négy hasábol petít sorát 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű * többszöri hirdetések a ki-
 szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újságszám ára 30 kr.

Nyíltségi közlemények minden petít sorra
 30 krajczár.

Hirdetések felvételnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. Főlr. 1828. sz.
 alatti.)

Kéziratok nem adának vissza.

GRÖFNADASY FERENCZ

ménas-gyóroki

Ó VÖRÖS BORAI

PALACZKBAN

22 palacsoktól fellelé,

herdóiban

azt amlt (éjelt) bár mily mennyi.
 legmég kaphatok az uradalmi szőlő-
 szőlő borászati felügyelőségénél

GYOROKON

Aradmegye.

palacsokban 35-75 kr. 1 hr.

Herdókban hektoliterenkint

40 frt, 85 frt, és 100 forint.

6-6

Járvány

szeszitalhívón, ajánljuk ellene
 statlan szesz minőségű

és cognacot.

mintapincze főraktára:

S TÁRSA

ARLEG-UTCZA 4. sz.

ZSÉBET-KÖRÚT 56.

le Ruméria

4-4

és barmintva.

DÁJA

(szemben)

roméia.

lakodalmi meghívókat

PARTYÁKAT

ETLAPOKAT.

pontosan eszközöltetnek

ez cimzendők.

szépítlapja a

Inlézés kiállítás!
 Jutányos árak!

eszközöltetnek.

nyomatványokat inlézés beosztással

arakon.

nyok készletben tartatnak

pontosan teljesítetnek

Az oláh kérdés.

(VI.) Az oláh-kérdés úgy a miként az a köznépnél létezik: a civilizáció-
 nak és a vagyonosodásnak kérdése; úgy,
 a miként azt a kabátosok felállították:
 országbontó kérdés. Amazt tehát meg-
 lehet orvosolni alkalmas iskolával, tem-
 plommal, közigazgatással, földmívelési
 politikával s általában a nép jólétét elő-
 mozdító államintézkedésekkel. Emez —
 mint már kifejtettem — hatalmi kérdés
 lévén, nem orvosolható és nem is orvos-
 landó. Ezzel el kell bánni, miként elso-
 kás bánni a ragályos kórokkal. Ezt a
 kérdést ki kell irtani s hogy végleg ki-
 irtassék, be kell annak forrásait dugni.
 Az eljárásnál óhajtható a kimélet; de
 ha ez célra nem vezet: akkor hozzá
 kell nyulni a legradikálisabb szerekhez
 is. Ez bátran megtehető, mert ez a mi
 sérelmek erőszakos elfojtása, hanem a
 hazugság mérge fogainak kihúzása.

A magyar büntetőtörvénykönyv hiány-
 os. Ugy van alkotva, mintha nemze-
 tiségek nem is volnának hazánkban. —
 Védelmébe veszi a tulajdont, a szemé-
 lyes biztonságot, a 67-ki kiegyezést, a
 felekezetek közötti b két: csak magát a
 magyar nemzetet, a magyar nemzet által
 alkotott és eddig fentartott hazát — a
 magyar állameszmét nem veszi oltal-
 mába.*) Rágalmakkal fertőzött és vértől
 csepögő cikkeket írhatnak a nemzetisé-
 gek — s ha ezt kellő tapintattal és kör-
 rütekintéssel teszik: nem ütköznek a
 büntető törvénykönyv egyetlen szaka-
 szába sem. E híres kode-xünknek a tar-
 talmá sehogysem egyezik meg címével,
 mely »magyar« jelzöt használ, anélkül,
 hogy összes szakaszaiban egyetlen sor
 vonatkozás volna magyarságára. Ha le-
 fordítanák svéd nyelvre, épen úgy alkalm-
 mazhatnák a Skandináv fűszigetben, mint
 Magyarországon. E törvényt tehát mó-
 dosítani kell a helyzetnek megfelelőleg.
 A magyar politikai hegemoniának kife-
 jezésre kell abban jutni s a magyar ál-
 lameszmét hathatós oltalomban kell
 benne részesíteni.

A sajtórendtartás is módosítandó.
 Hiszen az már elzüllesnek indult álla-
 pot, hogy évek óta nem tudják hatóság-
 gaink a bünös cikkek valódi szerzőjét
 kipuhatólni s az esküdtek kénytelenek
 egy-egy nyomorult szedőgyereket, ki
 szalmacsóvának van oda állítva, elma-
 rasztalni, vagy szánalomból fölmenteni.
 Pauler miniszter eltörölte a szerkesztő-
 ségek és nyomdák azon kötelezettségét,
 hogy a kéziratok hat hónapig megörzön-
 dök.**) Mig e kötelezettség fen-
 állott, az ügyészség kezét
 tehetett a kéziratra s ezzel együtt a szer-
 zőre. Ezt a kötelezettséget vissza kell
 állítani. A jörend kívánalma ez, mely
 foganatosítható a sajtószabadság legki-
 sebb sérelme nélkül. Nem mondom, hogy
 a ki bujkálni akar a felelősség elől, nem
 találhat így is kibuvót. Hiszen lemásol-
 tathatja kéziratát. De régi axióma a krimi-
 naleban, hogy a bűnt rendszeren az kö-
 veti el, aki nem gondol a büntetésre. Ez
 az intézkedés tíz eset közül kilencszer
 mégis rávezetne a szerzőre.

Sajtórendtartásunk a bünbe való
 visszaesést nem torolja meg. Egy napilap
 ugyanazon vétket ismételheti akár min-
 dennap. Ma felelős Brote, holnap Balt-

*) Ezt mondtuk mi is a Lukácsú sajtópöre
 Szekr.
 **) Mi megörizzük.

hes, hónapután Popovicium, azután Cori-
 olán s egy nappal rá Cajus Grachus. Ez
 pedig nem járja, mert ez az állam bün-
 tető hatalmával való játék. Ki kell mon-
 dani, hogy amely hírlap három év lefor-
 gása alatt kétszer marasztaltatik el
 ugyanazon czímen: attól a kiadási jog
 megvonatik. S hogy más név alatt meg-
 ne jelenhessék, ez az intézkedés kiter-
 jesztendő a nyomdára, a kiadóra és a
 szerkesztőre egyaránt.

Az oláh ügyvédeknek a birtokren-
 dezési eljárás nyújtja a legjobb alkalmat
 a nép heczzelésére. Ettől a kedvező al-
 kalomtól egyszerűen meg kell őket fosz-
 tani. Vessünk már egyszer véget annak
 az ostobaságnak, hogy aki birtokviszo-
 nyait tagosítás- erdő és legelő elkülöni-
 tés által rendezni kívánja, az pörre uta-
 sítassék. Nincs otrombább dolog, mint
 ezeket a birtokrendezési kérdéseket az
 igazságszolgáltatás hatáskörébe szorítani.
 Miről van itt szó?
 A föld területéről és a föld minő-
 ségéről.

A terület meghatározására illetékes
 a mérnök, a minőség meghatározására
 illetékes a geológus, az erdész, vagy a
 szakképzett földmívelő. De egyik esetben
 sem illetékes a törvénybíró.

Mikor az állam az adóal pot ku-
 tatta: jó volt a kataszteri eljárás és azt
 rendelte és keresztülvitte hivatalból, ál-
 lamköltségen. Részemről egyetlen egy
 okot sem tudok, hogy miért szükség
 mint pörös feleket szembe állítani a volt
 urbérést a volt földesurral, tehát az oláh-
 hot a magyarral — s hogy miért nem
 lehet az összes birtokrendezési kérdése-
 ket hivatalból, államköltségen keresztül
 vinni?

Ezáltal elejét vennék a pörlekedés-
 nek a birtokos osztály és a földmívelők
 között és elejét vennék annak, hogy az
 oláh ügyvéd a maga nemzetiségi hóbort-
 jainak a szocziális demagógia révén a
 népnél híveket szerezzen.

Azt mondják, hogy az ügyvéd al-
 katrésze a juszticiának. Gondolkoztam
 e fölött s állítam, hogy igaz. De ha
 igaz: akkor kérdelem, hogy lehet egy
 »replikás« ügyvéd a magyar juszticiá-
 nak alkatrésze? Hiszen a Replikában
 egyebek között azzal is meg van rágal-
 mazva a magyar juszticia, hogy a tago-
 sítás alkalmával elveszi az oláh jó föld-
 jét s tíz és száz holdanként adja oda a
 tönkrement magyar földesurnak.

Hát én tisztelem azt a madarat, mely
 fészket így tele gazolja, de minden tisz-
 telem mellett is gondoskodnám a fészkek
 tisztántartásáról. Az ügyvédi kamaráknak
 sok szép joguk van. De én e jogokat
 annyira kibővíteném, hogy mikor kar-
 társaik idegen területen, idegen forum
 előtt keresnek menedéket, a magyar al-
 kotmány által nyújtott jogokat pedig vélt
 sérelmeik orvoslására megvetik: akkor
 legyen a kamarának joga, a hülden hazafi-
 t kizárni az ügyvédek sorából. Mert az
 mégis furcsa, hogy a czégéses büntett
 szilencziutumot von maga után, de a ha-
 zaaruló a magyar juszticiának alkatrés-
 ze lehet.

Valamivel több lelkiismeretességet
 kérek attól a fórumtól is, mely hazánk-
 ban az ügyvédi oklevelet osztogatja. Én
 már beszéltem olyan ügyvéddel — oláh
 volt — aki komoly tagadásba vette a
 48-iki törvények létezését és szentül meg-
 volt győződve, hogy ezen törvények
 hiányában a jobbágyok felszabadítását

az ország a balázsfalvi gyűlésnek kö-
 szönheti.
 Azt kérdelem, hogy ilyen számár ember
 hogyan kaphatott ügyvédi oklevelet?

Könnyű kipróbálni, hogy fentebbi
 ajánlatom az ügyvédekre metgeszik-e a
 kívánt hatást? Ha nem: hát van radi-
 kálisabb szer is.

A zárt rendszer Meg kell határozni
 az ügyvédek számát községenként a for-
 galom arányában.

Ez a rendszer a közjegyzőségeknel
 nem ütött ki rosszul. Tisztességet szerez-
 nek és vagyont majdnem valamennyien.
 És mindannyian igaz és hü gyermekei
 Magyarországnak.

Semmi kárt sem látnék benne, ha
 az ügyvédek is mindannyian tisztessé-
 ges és vagyonos emberek és jó hazafiak
 volnának.

A népiskolákról, a papnöveldékről
 és a tanítóképezdekről nincs sok mondani
 valóm.

A melyik iskola nem felel meg a
 törvényes kellekeknek, azt be kell zá-
 ratni.

A tanrendszert adja meg minden is-
 kolában az állam. Magát az irányít pedig
 hatályosabban kell ellenőrizni, mint ed-
 dig. — Ennyit a népiskolákról és sze-
 mináriumnokról. A preperandiáknál tovább
 mennék egy lépéssel. Részemről nyilván-
 ossági jogot egytelvény felekezeti tanító-
 képezdéknek sem adnék. És nem tűrném,
 hogy bármilyen rendű és rangú nép-
 iskolába más tanító alkalmazható legyen,
 mint csak olyan, a ki valamelyik állami
 képezdében nyert oktatást és oklevelet.
 Ennyit tennék meg népoktatásunk irá-
 nyának egysége érdekében.

A nem magyar nyelvű gimnázium-
 mokat ezentul is megtűrném. Éppen mi-
 ként Ausztriában megtűrik a jezsuiták
 által fentartott középiskolákat. De nyilván-
 ossági jogot egynek sem adnék, mi-
 ként Ausztriában nem adnak a minden
 tekintetben kitünő és híres kalksburgi
 jezsuita gimnáziumnak. Mert ha ki le-
 het magyarítani a jezsuita irány veszé-
 lyét az államra nézve, bizony sokkal
 kézzelfoghatóbb és pozitívabb érvekkel
 lehet bebizonyítani az oláh, tót és szász
 középiskolák veszélyes voltát

Bartha Miklos.

Madame Adam Apponyiról. Adam
 asszonyt valaki meginterwiewolta s ő többek
 között Apponyi Albert grófról és a nemzeti
 párt programjáról ezeket mondotta:

»Az 1867-iki dualizmus nem állandó
 megoldás, csupan az akuttá vált ellenlétek
 ideiglenes kiegyenlítése.

Az Apponyi-fele program nem egyéb,
 mint a kormányparti opportunizmus javított
 kiadása.

És könnyen megeshetik, hogy a mi sem
 Buchnak, sem Schmerlingnek nem sikerült —
 tudniillik egy Central Parlament — azt az op-
 portunizmus fogja megérlelni.

Az egyedüli szerencse gróf Apponyi Al-
 bert nagy jelleme.
 Előbb-utóbb be fogja látni, hogy pusztá
 palliativák a magyarok aspirációit ki nem
 elégítik, és minden alszemérmel felre téve
 fogja a függetlenségi párt zászlaját
 kezébe venni.

Nem érdektelen, hogy ezeket a »Pesti
 Napló« közli.

BELFÖLD.

A képviselőház első ülése. A
 képviselőház e hó 25-én, d. e. 11 órakortart-
 ja első ülést, melyben az országgyűlés meg-
 nyitására vonatkozó legfelsőbb kéziratnak fel-
 olvására után a legközelebbi ülés napirendjét
 fogják megállapítani. Wekerle miniszterelő-
 szerdán, szept. 27-én szándékozik a jövő évi
 költségvetésirányzatot expozé kíséretében és

egyidejűleg az 1892. évi zárszámadasokat a
 képviselőház elé terjesztetni.

Az új hadügyminiszter. Kriegham-
 mer Ödön lovassági tábornoknak, közös hadügy-
 miniszterre való kinevezése már a legközelebbi
 jövőben várható. Krieghammer tábornok nevé-
 vel Besze érkezett.

**A beszercebányai püspök instal-
 lációja.** Dr. Rimely Károly, az újonnan ki-
 nevezett beszercebányai püspök installációja,
 tegnapi d. e. folyt le az odaváló vártemplom-
 ban. Az ünnepies aktus után a püspök ma-
 gyar, német és tót beszédet mondott a hívek-
 hez s nagy misét tartott, melynek befejezté-
 vel osztotta első püspöki áldását. A püspök
 ezer frtot adományozott különféle jótékony
 czelokra.

Gf. Apponyi Albert Jászberény vá-
 rosának polgármesterét levelében értesítette,
 hogy e hónap 24-ére tervezett beszámolóját a
 vármegye közegészségügyi állapotára való te-
 kintettel, bizonytalan időre elhalasztja. Kikötés
 helyezi azonban, hogy meg az ősz folyamán
 Jászberénybe megy s ha nyilvános beszámolót
 nem is tart, legalább privátim érintkezni fog va-
 lasztóival.

KÜLFÖLD.

A prágai vulkán. Prága, szept. 14.
 A helytartó ma újabb rendeletet adott ki, el-
 tiltván az utcákon a csoportosulást, bármilyen
 jelvények és zászlók viselését. A falragasok
 közül sokat letéptek. 13 szocialistát el is fog-
 tak. Egy rendőrt utcai verekezésnél súlyosan
 megsebesítettek. A lapok merseklésnek nyilat-
 koznak, több helyesli a kivételes intézkedése-
 ket. — A király ma fogadta Taafet, azután
 minisztertanács volt, melyen elhatározták, hogy
 az ostromállapot jogositványaival megszüntet-
 nének és megvárják az ifjú csehek viselkedé-
 sét. Lengyel lapok szerint gr. Thun csehországi
 helytartó állásától megválik és helyébe Croy
 herceg, a josefstadi hadtest parancsnoka fog
 kinevezetlni.

A német császár megkoronázása.
 A parisi Figaro állitotag a legmegbizhatóbb
 forrásból közli a következő érdekes hírt: II.
 Vilmos német császár legközelebb, talán már
 decemberben nagy ünnepek közt meg-
 koronáztatja magát Berlinben. A koronázó ün-
 nepen jelen lesz Németország minden ural-
 kodója, hercege és szereplő embere.

Bosnyák üdvözlöt a czárnak. A
 Belgradban élő bosnyákok tavirati uton üd-
 vözlöttek az orosz czárt nevenapja alkalmából
 s a mint kifjezték táviratukban, töle várják
 Boszniának melébbi felszabadítását a mai ál-
 lapotok alól.

**Orosz-misszió állomások Ázsiá-
 ban.** Ismeretes, hogy az oroszok Ázsiában a
 hódítás mellett a vallási propagandát is nagy-
 ban üzik. Így az Altaji területen a moszkók
 a mult évben 49 templom és imaház s 200
 falu fölött rendelkeztek. A mult évben 19216
 embert és asszonyt hódítottak a tatárok és
 pogányok közül az orthodox hitnek. Az orosz
 kormányon kívül a missziót kegyes urak és
 asszonyok is nagyban támogatják. Így Tora-
 zova asszony tavaly 300.000 rubel értékű
 moszkvai házat ajándékozta a szent célra.

A katonai kegyetlenkedések.

Baró Merkl, a hadügyminiszterium ideigle-
 nes vezetője, a katonai kegyetlenkedések dol-
 gában rendeletet intézett a hadtestparancsnok-
 ságokhoz, melyben a legerélyesebb intézkedésekre
 szólítja fel őket a legénységgel kegyetlenkedő
 tiszték és altisztek ellen. A rendeletet a Neues
 Pester Journal közlése alapján a következő
 fordításban közöljük:

Császári és királyi közös hadügyminiszterium
 Bécsben.

3454. szám.

Elnöki osztály.

A császári és királyi . . .-ik hadtest-

parancsnokságnak

Bécs, 1893. . .-án.

A legénység bántalmazásáról való pana-
 szok feltűnő módon szaporodnak. A panaszok,
 habár túlzása is adnak elő őket, lényegben
 többnyire igazoltak. E szomorú jelenség oka
 leginkább az elégtelen kitanításban, a hiányos
 felügyeletben és az ilyenmű vétségek nagyon
 is elnező megtélelésben rejlik. A legnagyobb
 figyelem fordítandó tehát erre az ügyre és a
 jelzött kihágások ellen a legszigorubb intéz-
 kedéseket kell alkalmazni. Külföldön az olyan
 tiszték, a kik alantasaikat durván bántalmaz-
 zák és azok a parancsnokok, a kik ez ellen
 erélyesen fel nem lépnek, a parancsnoki tisz-
 tseg viselésére alkalmatlanoknak tekintendők és
 így minősítendők. Legelőbb az ideai szeptember-

nek, azután minden évnegyednek a végén a katonai területi parancsnokok részéről a tényállás rövid előadásával jelentés teendő a közös hadügyminisztériumhoz a bántalmazások dolgában tisztek és különösebb esetekben altisztek ellen elrendelt bírói és fegyelmi büntetésekről. Kötötlen beadványok is beküldendők. Bíróági megbüntetések, mint nagyobb is figyelemreméltókat azokat kell tekinteni, melyeknél a büntetendő cselekményt, még ha szolgálaton kívül követtetett is el, mikor tehát nem kvalifikálható a szolgálati hatalom tulajdonsága által elkövetett „szolgálati előírás megsértése büntetőtörvény”, a katonai büntetőtörvénykönyv 290. §-ában jelzett terhelő körülmények között követtek el. — E rendelet valamennyi hadtestparancsnokságnak azzal az utasítással küldetik, hogy a szükséges intézkedéseket tegyék meg.

Báró Merkl, altábornagy.

Ujdonságok.

A h. dorogi szélmalom. Ismeretes olvasóink előtt s általában széles körben ismeretes Konkoly Dénes h. dorogi szélmalom-tulajdonos ügye. Egy ízben ez az ügy már képviselőházi interpelláció tárgyát is képezte. Egy szegény ember ok nélküli zaklatásáról, üldözéséről van itt szó, kit azért, mert a függetlenségi part jelöltjére merészkedett szavazni (a mi tudvalegőleg főbenjáró bűn), a felsőbb hatalmak anyagilag tönkre akarnak tenni. Konkoly Dénes h. dorogi szélmalom-tulajdonos volt az a vakmerő bűnös, a ki annak dacára, hogy a kormánypart zászlaján a főszolgabíró fényes neve ragyogott, nem erre, hanem a függetlenségi part jelöltjére adta szavazatát. No de meg is lakott ezért a rebellis Ferenczy főszolgabíró elrendelte, hogy a rebellis ember rebellis szélmalma becsússzék, mert — a főszolgabíró nézete szerint — a szélmalom oly rozott állapotban van, hogy még a dorogi mamelukok fejére talál szakadni. Azokért pedig nagy kár lenne! A rebellis ember azonban nem hagyta egy könnyen magát. Védekezett a főszolgabírói ukáz ellen s nagy zajt ütött a dologból. Nem elég, hogy az újságba kiíratta, hogy miért nem forog a h. dorogi szélmalom, még ha jó szele van is, de még azt is megtette, hogy az ország házában interpelláltatott e miatt. Ezzel persze tetézte bűnét. — Es, képzelmek azt a retentő dolgot, a belügyminiszter nem a főszolgabírónak, hanem ennek a rettenetes bűnös rebellisnek fogja a pártját! A belügyminiszter ugyanis megsemmisítette a főszolgabíró intézkedését s utasította a tekintetes vármegyét, hogy alaposan vizsgálta meg azt a szélmalmot, valyon komolyan fenyegeti-e ez a mameluk-fejeket?! — A tekintetes vármegye aztán megígérte a vizsgálatot s a kiküldött szakértő elrendelte a szélmalom kijáratát. Hat bizony a javítás, mintán tökéletes dolog nincs a világban, mindenre ráfer, ráferne még a tekintetes vármegyére is, annál inkább ráfer egy szélmalomra. Hanem az a baj, hogy a szakértő mérnök, Allah növesse hosszúra a szakállát, oly nagy mérvű javításokat kíván, hogy keve-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Képtelen párbaj.

Francziából: M—i.

(Folyt. és vége.)

Nem kell mondanom, hogy elhordozhatatlan gondolat, megölni egy embert egy pillanati dühért és ostobasáért.

Hozzá siettünk, a doktor is oda futott, megvizsgálta a sebet s felem fordulva mondá:

Fichtre! ez súlyos. Vigyük gyorsan a legközelebbi házba.

A legközelebbi ház a malom volt; az ügyvéd elfutott, s régtől vissza jött, vállán egy kis létrával. Rárákult rubáinkat, és rátéve a szerencsétlen jegyzőt, elvittük minden további baleset nélkül a malomba.

Még az nap este szobámban voltam, nagy léptekkel sétálva, és nyugtalanokdra a dolog következményeit, mikor a doktor belépett. — El volt fáradva és tüstént leült.

— Nos! hát hogy van? kérdém tőle.

— Vége mindennek, barátom.

— Hogyan vége! Hát a tüdőt érte? elvértett... mi?

— Nem, mondá nevetve, vége, meg van mentve és e percben kecsesen kinyújtóztatva fekszik ágyában. Egy óra múlva magához tért s én megmérhettem a sebet, mely jelentéktelen. Felkerestem tehát egyik urat, gondolom az unoka testvérét, hogy gyorsan értesítse Mme Dubertet, s hozzon egy pár kocsit. Minden pontosan megtörténvén, felpakoltam a dühöngőt s haza vittem. Behajtottam a kocsi-val az udvarra, hogy feltűnést ne keltsünk. Légy nyugodt, nem lesz semmi baj; az a majom három hét alatt újra megtollasodik és eszmát huz. Elég szeretetre méltó vagyok-e kapitány ur?

— A legszeretetre méltóbb doktor vagy a világon, de mit gondolsz e kalandról?

— Egy dühöngő bolond, ez az egész. Azt mondtam, hogy gutaütési rohama volt. Ne mondj

sebb költségre kerülne egy egészen új szélmalmot fölépíteni. A szakértő vélemény alapján aztán elrendelte a tekintetes vármegye, hogy a rebellis szélmalom 15 nap alatt kijavíttassék, különben bezáratik. (Még jó, hogy nem a gazdáját fenyegetik a bezárással.)

Hogy pedig Konkoly Dénesnek még nagyobb legyen az öröme, 44 frt eljárási költséget sóztak a nyakába, s ezt az összeget 8 nap alatt köteles megfizetni, különben exekválják, sőt úgy lehet, hogy fel is akasztják, hogy ne legyen többé Konkoly a dorogi tiszta mameluk-buza közt. — Ebből az esetből az a tanúság, hogy körüljár az, aki a zsidónak nem köszön és a ki a főszolgabíróra nem voksol!

*** A vakáció vége.** A debreczeni felsőbb és középiskolák megnyitása f. évi szept. 25-étől fogva engedélyeztetvén, a debreczeni főgimnáziumba a felvétel, protestáns vallású tanulókra nézve szeptember 25-étől, más vallásúakra nézve szeptember 28-ától fogva tartatik és október 1-ő napjáig folytatattatik. A főgimnázium igazgatója.

*** Állandó katonaság Belényesen.** Sándor orosz csár nevenapja elmúlt, a nélkül, hogy kitört volna a zavargás, a melytől Beliczay János főszolgabíró tartott s a melynek megakadályozására két század katonaságot kéri. A hangulat azonban, különösen a Belényest környező falvakban, olyan, hogy a főszolgabíró szerint a járás nyugalma állandóan fenyegetve van. Ezen a vidéken számos izgága olah fanatikus lakik, a kik állandóan izgatják a népet. A viszony a magyar-ság és a román-ság között már évek óta a lehető legrosszabb. Ezekre való tekintetből a vármegye körében az a kívánság merült fel, hogy Belényesen állandóan tartózkodjék néhány század katonaság. — Ez a kívánság a megye legközelebbi közgyűlésén fog kifejezésre jutni s valószínű, hogy Belényes és környéke magyarságának érdekében a katonai hatóságok e kívánságot elől nem fogják kitérni.

*** Eljegyzés.** Kállay György — a szabohalmegyei főispán fia — eljegyezte özvegy Dessewffy Janosné bájosi és művelte leányát, Jolán kisasszonyt Nagy-Dobosról.

*** Tanszermuzeumi közp. bizottsági ülés.** A Gönczy-egylet központi bizottságának tagjai f. hó 17-én (vasárnap) d. u. 2 órakor a Tanító Otthonában tartandó gyűlésre tisztelettel meghívja az elnökség. — Targyak: 1. Elnöki jelentés az Otthon megnyitásáról, ideig. főszerkesztéséről és szaklapjáról. 2. Muzeumról javaslat a tanszermuzeum és könyvtár kezelése és gyarapítása tárgyában. 3. Otthongazda előterjesztése az Otthon főszerkesztése, rendtartása és „találkozó” órai tárgyában. 4. Intézkedés az egylet vidki tagjai Debreczenben tanuló gyermekeinek felügyelete felől. 5. Egyleti szolgálatalkalmazása iránt a választmányal tárgyalásra kiküldetés.

ellenkezett. Felesége belenyugodott. Adieu, még nem ebédeltm.

Tehát beértem az ijdelemmel és így végződött a Dubert családdal való viszonyom. De midőn azt mondom a Dubert családdal, nem fejezem ki magam helyesen. Azonban azt hiszem, ostobaság volt tőlem feljuttani a régi történetet, melynek a vége, nem tagadom, egy kissé bosszant. No de már elmondom ezt is.

III.

A párbaj utáni napon, október 22-én emlékszem e daturra, mert három nap múlva parancsot kaptunk Páris felé vonulni. A krimiai hadjárat megkezdődött s ez idő tájt nagy áthelyezések voltak a lovasságnál.

Másnap tehát, este hét óra tájban, távozni akartam hazulról, mikor ajtómat kinyitva, szembe találtam magamat egy magas, lefátyolozott hölgygyel; be volt burkolozva és reszketett.

„P... kapitány...?” kérdé.

Az első szóra megismertem Dubertné kedves, csengő hangját.

— Én vagyok, asszonyom, legyen szives belépni.

— Igen, felelt ő, nem ismertem fel a sétében. És a felig kinyitott ajtón möhön belépett a szobába, mint a kit kergetnek, és leült a dívánra.

Igazán zavarban vagyok, mondám, felgyújtva a gyertyákat, hogy ily szerény lakásban...

— Oh, semmi mentegetőzés! — hangja csodálatosan rezgett, — én borulok lábaihoz, kapitány ur nemes szívű... nagy lelkű... hadi sörtsimam meg kezét. Becsül meg annyira, hogy ide adja.

Hátá vetette fátolát és félre csuszott sáljával elragadó volt. Rendesen fátolozott tekintete ragyogott e pillanatban; tekintetében a szegény, büszkeség és hálakifejezései egyesültek. Lehunta keztyűjét, megfogtam és tiszteletteljesen megcsókoltam kezét.

„Csak kötelességemet teljesíttem, asszonyom, a lovagias ember kötelességét, semmi többet, és én... én...”

Külföldi volt, hirtelen nagy zavarba jöt-

* Kolera eset Nyiregyházán.

Meghalt már Nyiregyházán is szept. 11-én egy ember koleraiban, ez azonban ne szolgálaton jédelemül; mert még a kolera távol van Nyiregyházától. Azóta újabb megbetegedés nem történt. A koleraiban elhalt neve Gulyás József Polyak-bokor tanyabeli öreg gazda ember, a ki régóta szenved idült gyomorhajban. A múlt napokban — hogy kigyógyíttassa magát — elment Bikszádra egy kuruzslóhoz. Itt — a hol kolerajárvány van — ő maga is segédkezett egy kolerás beteg ápolásánál. Szept. 9-én szombaton este haza ment Nyiregyházára, illetőleg Polyak bokorbeli tanyájára, anélkül, hogy ott fertőzöttek volna. Haza menet rosszul érezte magát, vasárnap már nagy betegnek vitték Nyiregyházára, Kótaji utcán levő házába. — A városi főorvos megvizsgálva a beteget, azonnal a járvány körébe szállította, a hol hétfőn reggel meg is halt. Vasárnap reggeltől — hatósági intézkedés folytán — Gulyásnak mind városi, mind tanyai lakását csendőrök őrizték. Csak miután hétfőn a városi főorvos mind a városi, mind a tanyai házat, butorokat, az összes háznapet fertőtlenítette, oldották fel a két ház lakóit a zár alól. — Péntek estig szeptember 15-dikéig bezárólag — tehát 5 nap alatt — újabb megbetegedés nem fordult elő.

*** Találkozó.** A Gönczy-egyleti „Tanító Otthona” termében vasárnap d. u. 3 órakor „találkozó” összejövetel lesz. Az „Otthona” 9 szaklapja bő anyagot szolgáltat a napi kérdések megbeszélésére. Ezen kívül pedig Eötvös Károly Lajos előadást tart. — A nevelés reformjainak fázisát előlő cizmen, egy szakmunka ismertetésével.

*** A nyiregyházi ipartestület** október hó 1-én szenteli fel a Szt. Mihály utcán — az épülő félben levő új színház szomszédságában levő — szép helységet. Az ünnepély fenyét emelni fogja Wekerle Sándor miniszterelnök — mint az ipartestület védnöke — szemlése jelenléte. A hazafelszólítási ünnepélyre szóló meghívó így hangzik: A nyiregyházi ipartestület által Isten segédével felépített új háznak 1893 évi október hó 1-én ünnepélyes szertartással leendő felavatására t. urat és becses családját tisztelettel meghívja a testület elnöksége. Belépti díj: Az ünnepély valamennyi részletére személyenként 3 frt. Csupán közébre 2 frt. — Szini előadás és táncszámla családjegy 3 frt. Személyjegy 1 frt. Segéd és munkaköltségre 20 kr. — Az ünnepély sorrendje: 1. Szeptember 24-én délután 9-órakor a segéd és tanonczmunkakiallítás megnyitása (tartama 8 napig). 2. Szeptember 30-án ismerkedési estély a Pacsirta vendéglőben. 8 órakor faklyázene a házvédnök tiszteletére. 3. Október 1-én reggel 9 órakor az új ház ünnepélyes isteni tisztelet általa felszenteltetik, melyet a dalarda a „Hymnus” éneklésével nyit meg és a „Szózat”-tal rekeszt be. 4. Dr. Wekerle Sándor mint házvédnök ünnepélyes felköszöntése a testület elnöke és jegyzője által. 5. Délután 5 órakor közébd, 8 órakor mikédvölök által szini előadás tartatik, melynek végeztével tánc követhetik.

tem. Nem is úgy tűnt fel, mintha az az aszszony divanomon, kinek keze az enyimbem nyugodott, ugyanaz lett volna, a kit oly sokszor meglátogattam. Nem éreztem azt a mély tiszteletet, a melytől egykor körülvettem. A titokteljes levelcsomag eszembe jutott, és egyidejűleg százszor csinosabbnak találtam. Eddig üvegen át bámultam; úgy tetszett, mintha ez az üveg most eltört volna. Nem csak látam, érzem, hogy reszket. Így voltunk néhány pillanattal, minden szó nélkül, a szőnyegre sűrűtötte szeméit és kedves zavarral hangjában folytatta:

„Oh, ha megvetne! Vétkes vagyok igaz, de oly szerencsétlen voltam! Ön nem ismeri életemet, nem is sejti, mit állottam ki ezen páros életben, oly egyedül voltam! Oly szomorú dolog nem szeretni senkit és oly gyűlöletes társal éni.

— Kétségtelenül, dadogtam, szegény kedves kisasszony!

Nyaka vont a különösen magára figyelmeget. Fehér és finom volt, apró, ragyogó szőke fürtök hullámozták körül.

— Istenem, szegény asszony! sóhajték fel.

— Szanjon, de ne vessen meg, barátom; azért jöttem, hogy mindent elmondjak; az ön becsületét legalább nem akarom elveszíteni.

— Igen, szerettem a badnagyt; szerettem örülni; hiba volt, tudom, de mit tehettem róla, szívem szomjas volt. Szerettem, mint a fogoly a szabad levegőt, ha kijut cellájából mint...

— Szegény asszony! Én Istenem!... a kis keze szorította az enyimet, míg ezeket mondat, szemelt elfátyolozták a könynyek; azóta megtudtam, — hogy német eredetű volt.

— Végre, folytatá, észrevettem, hogy örvényben vergődöm és a vallásos érzelmek, melyek szívemben, Istennek hála, mindeddig megmaradtak, hősies elhatározásra bírtak. Különben férjemnek régóta voltak bizonytalan gyanúi és a katasztrófa elkerülhetetlen volt; elhatároztam tehát magamat és mikor megtudtam, hogy Oszkár... Így hívták...

* Az „Emke” a milleniumon

Az Emke választmánya Kolozsvárott gyűlést tartott, melyen több ezer forint segélyt szavazott meg. A vagyon a testvéregyesületek értesítették az Emkét, hogy vele együtt vesznek részt a millienniumi kiállításban és ünnepek. Lukács miniszter külön pavillont helyezett az egyesületeknek kilitásba. Végül a gyűlés ezer daloskör szervezését határozta el.

* Képviselői beszámoló.

Kovács József, a h. nánási kerület orsz. gyűl. képviselője, f. hó 17-én, azaz holnap tartja beszámoló beszédét H. Nánáson. Hadházon f. hó 19-én, Sámsonban pedig f. hó 21-én fog beszámolni. H. Nánásra ma d. u. érkezik, hol a szeretett képviselőt, ki kerületének érdekeit szíven hordja, nagy ovációkkal készülnek fogadni.

* T. M. K. E.

„Tisza-vidéki magyar köznevelődési egylet” felállítását penditi meg a „D. E.” tegnapi vezércikkje. Az eszmet mi is örömet magunkévá tesszük, de attól tartunk, hogy ha az ügyet ismét „hivatalos” kezek fojakk szervezni, ez az egylet is épen ugy elorsorvad, mint a hogy — fájdalom — elorsorvad félben van az E. M. K. E. debreczeni fiókja!

*** Alapítvány a filozófiai fakultás részére.** Márk Endre debreczeni ügyvéd a főiskolában felállítandó filozófiai fakultás alapjára 1000 korona alapítványt tett s az alapító okiratot már el is küldötte ft. Kiss Áron püspök urnak. Bizonyára sokan fogják követni e szép példát!

*** Istenizéletek.** Holnap vasárnap, a következők fognak isteniszertartást tartani: a nagytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, a kistemplomban Kiss Albert lelkész, a Kossuth-utcai új templomban Kovács Emil s. lelkész, az iszapályi templomban Janossy Zoltán esk. főjegyző. Ugyan ezen isteniszertartások egyszermint a praedikációs után felszóllítanak a hívek a felállítandó debreczeni egylet, illetve filozófiai fakultás részére való adakozásra. Az ág. hitv. ev. imaházban Materny Lajos s. lelkész tart isteniszertartást d. e. 10 órakor.

*** Teljes tanácsülés** volt ma a városi háznál dr. Degefeld J. főispán elnöklet alatt. Az e hóban tartandó városi közgyűlést előkészítő tanácsülés volt, melyen a városi közgyűlés tárgysorozatát állapították meg.

*** Gondolatok.** Olvasóink gyakran találkoztak lapunk hesabjain Zalai Márk ket. akadémiai tanár cikkével, melyek mindig élénk figyelmet keltek. Különösen kedves olvasmányai voltak a „közönségnek azon szellemes, tetszetős formába öltöztetett „Gondolatok”, melyeket Zalai Márk a társadalmi és közéleti érdekesebb jelenségeiről írt. E „Gondolatok”ból egy kötetnyire mentő gyűjtőt össze a szerző s önálló füzetben kiadta — E „Gondolatok” francia szellemességgel vannak írva, mindeniknek meg van a komoly tartalma és tanúsága s egy-egy gondolatra, mely figyelmüket különösen megragadja, szívesen visszatérünk. Igen érdekes olvasmány ez, mely maradandó hatással van reánk s gyakori visszhangot kelt lelkünkben. Szerző a „Gondolatok”-at

— A hadnagyt... Egy kis gödröcske volt az állan, mely mindig mozgott, mig beszélt, kedves kis gödröcske!

— Tehát, mikor megtudtam, hogy elutazik, kijelentettem, hogy szakítanunk kell. Retentő, kiállt fel, retentő, de miután ugy akarja, szakítsunk.

— Szakítsunk, feleltem.

— Ugyebár kegyetlen volt kapitány ur? Már egy éves volt szerelmünk! Oh, ő szeretett engem, noha könnyűn volt! Oszkár szeretett engem nagyon.

— És sirt, rám nézve nagy fénylő szemével. En is néztem ő rá, hallgatva szavait s forgattam ujján a gyűrűket.

„Leveleim voltak nála, s neki is én nálam, folytatta; elhatároztuk, hogy kölcsönösen kicseréljük. Mikor bucsuzni jössz, mondám neki, hozd el leveleimet, én is visszadom a tied. E bucsuzásnak akkor kellett volna történni, mikor ön jött el helyette. Ezt nem tudtam, gondolhatja és midőn észrevettem az előszobában egy tarsolyt, azt hittem az övé és bele tettem a levelesomagot; szerencsétlenül eszemre a biliárd szoba ajtaja nyitva volt és férjem meglátott... a többit tudja. — Oh! nagy Isten! azt hittem megőrülök! De bizonyára ön mindent kitalálta, miután elolvasta Oszkár leveleit?”

— Hogyan, hát képesek tart arra, hogy elolvastam a mit rám bízott?

— Mit! ön nem olvasta?

— En mind...

Kezeimb tette két kezét, arca aggodalommal telve, közel jött az enyémhez, könynei ott folytak három ujjnyira ajkaimtól és illatos lehelete egy kissé megrészegített.

— En mind megírtam, mondám, erőt véve megindulásomon.

— Megégette... Ah, ön jó, ön nemes, ön nagylelkű!

— Oh, nem.

— Oh, igen! igen! és megindultak könyyei, vállamra hajtva csinos fejét.

— Ön szeret engem, dadogta sohajtozva, ön szeret engem!

A parfüm, mely haját áthatotta, végre is elvette eszemet. Homlokom csókoltam; ő resz-

következő csoport. „Család és társas nevelés és oktatás társadalom.” E két ára füzve megjelent első kö a második is!

*** Színház** első heti műsor a „Szombat muzsa” Sz. Á. V. prologia és „Parasztifon” „Kis madjaka”, szerdán: „G szombaton: Kírály

*** Egyház** ház tanácssterméből ülést tart a és bizottságok m. órákor p. r. s. b. Targy: a mult gy.

*** A kol** biharmegyei köz. azon a vidéken az oldattak Szilvási, bucsu-járások be. ugy a közep, mi 1-en nyílnak me.

*** Adakoz** rowsky lurre p. frtot adományoz lyezett emke per. telt. — felbontat látatott.

*** Hulla** égető kimenéken z a próba égeté szakértők előtt baegítésnél sem. Egy 10 5 neved.

*** Sétahar** met kezdetüket senyek a Margit verseny műsore. dulo 2. Quadr. nyifánya, Rossie Krakuertől. 5. „Egyveleg a „Tra. nagymama”, d. től. 9. „Vig test. Egyveleg, Petras. től. 12. Induló.

*** Elmen** hoandé gyalgazt gyakorlat alkalt. tegnap ment vis. vezetése alatt.

*** Uj gy** negyedik gyogy. mezve — meg.

*** Lovás** felhívja a lovak. met az e hó 21. széd közöszékk.

*** Egy pi** gazdájától Max. kapván, egy vas. piszkaféért a r. lönben sokkal m.

ketett. A mint k. könyv terméte, rám tekintve, döző a vadász.

Oh! bare. vagyok győzve, ra bizva, ne élje. tány ur! A sze. tben, megvall. borult.

— Ön nagy. Ajkaim elhagyta. másután, szemé. hogy, azt hisze. értem, elveszi. vesztettem min.

A fali óra. totta szemét. M. haját és könyve. Istenem!

találna vetni!

— Megvet. kor nem szeret.

Egyike vo. nak, a kiket va. gemre, a mint a. tunk, három ne. ez bosszantó vo.

Hiába! a. az ilyenekre.

Egy levél. Párisba kaptam. érkezésem után.

A level. „Kedves h. „Szemreha. szersmind ment.

hirtelen és erős. hiszem, köteless. emlékeket. — P.

arra a pillanatra. re magam sem. lovagias... stb.

tévedés felett, r.

Látjátok n. vannak képtelen.

A piac-nagy-csapó-utcza
Hajdu-féle sarok-ház emeletén
kétrendbeli lakás kiadó.
Értekezhetni **Márton Imre** ügyvédvel (Piacz, Dr. Ujfalussy-ház.)
(416.) 1-2.

A LEGGYÖNYÖRÜBB virághagymákat.
Jegyzék kívánatra ingyen bérmentve megküldetik.
(404.) 4-5

Kolompér eladó.

A kir. gazdasági tanintézetnél **válogatott** kitünő kolompér eladó, házhoz szállítva **métermázsája 2 frt.**
Megrendelhető a városban az igazgatóságnál.
411.

Előfizetési felhívás!

PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilapra.

A Pesti Napló Magyarországon a legolcsóbb, legértelmesebb és legszebben kiállított napilap, megjelenik minden reggel legalább 16-24 oldal és délután 4-8 oldalnyi terjedelemben, főlvágya és lapjai egymásba ragasztva.

Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

ifj. Ábrányi Kornél

A PESTI NAPLÓ szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelesebb újságíróit.
A PESTI NAPLÓ bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frissek, eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból érnek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitünő szakírók szerkesztik. Bel- és külföldi főzsde rovatát mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló legközelebb egy rendkívüli érdekes regény közlését kezdi meg. A Pesti Napló minden hónapban 2 városnak a monográfiáját közli, mely örökös irodalmi becses bir és az előfizetők, a kik ezeket összegyűjtik, azok Magyarország városainak kü történetét bírják.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK:

Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett összes híreket magában foglalja, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára **Budapesten** és a **vidéken** korán és pontosan házhoz juttatva,

az esti lap elküldése nélküli:

Egész évre 14 frt - kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Fél évre 9 frt - kr. | Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:

Egész évre 18 frt - kr. | Negyed évre 4 frt 50 kr.
Fél évre 9 frt - kr. | Egy hónapra 1 frt 60 kr.

Naponként **kétszer**, reggeli és esteli kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve:

BUDAPESTEN:

Egész évre 18 frt - kr. | Negyed évre 4 frt 50 kr.
Fél évre 7 frt - kr. | Egy hónapra 1 frt 60 kr.

VIDÉKRE:

Egész évre 20 frt - kr. | Negyed évre 5 frt - kr.
Fél évre 10 frt - kr. | Egy hónapra 1 frt 70 kr.

A PESTI NAPLÓ esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket, úgy, hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megvalni nem akar, az előfizetést a PESTI NAPLÓ esti lapjára **2 frt 30 krral.**

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Fejenczék-tere, Bazárépület.

(396.)

Női- és gyermekfelöltő-áruház.

Heiman és Halmágyi

özég

Debreczen, Fötér, Czégély-ház.

Ajánlja a nagyérdemü hölgy-közönségnek az 1893-iki őszi idényre érkezett

női- és gyermek confectio ujdonságokat

ugymint

Jaquetek, kabátok, köpenyegek,

KEPPEK, GALLÉROK,

PELLERINEK, BUNDÁK stb.

A legolcsóbb szabott ár minden darabon látható.

Női- és gyermekfelöltő-áruház.

Előfizetési helyben, vagy postán.
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hónapra
Egy napra
Egy szál
Iszraeli részlet
amely a szerkesztőség
bíróságának

Előfizetési Tisztelt K. Lajos körményi és a kiadóhivatalban.

Az

(VII.) Az néje a nemze

Mikor a szonyokkal, sem vetettek, und Drange tás is, miként kiegyezés. A hogy minden adhat másnak

Abban a nyos étellel jutottunk, me sebeli tündér minden vesző den rendű és legyőzésére: nemzeti bizt

terén beállót A könnyelmű és a beteges ama napjait XLIV-dik t-c

ság tárgyában E t-cz.

jogokhoz jut

1. Minde tagja lett az

gyar nemzeti Magyarország nem különb

rás. (A t-cz.

2. Ha e tósági bizot

és negyven oláh megköv oláh nyelven

jelentősége az

3. Ha e tósági bizot

magyar és e egyetlenegy oláhul besze

4. Ha e tósági bizot

és negyven követelheti, lam-kormány san oláh ny

(4. §)

A „DEB

Ko

Ke

Fel

En

Mag

(K. B.)

magyarozta az Kossuthal és apjának, Koss

totta. Csakis e házhatta föl a

gel, melyet az mégis — oh

morultak, kik Kossuth felesé

ták büszkeség kodási hajlam

zók is akadta Budavárát egy

foglaltak el a hogy ezt a n

hisz maga Pelt illetékesebb to

ban sürgette az ő állításu

diadalmenetben a visszahódító

és ezek hogy egy n ő

férő soha meg bak voltak, Kossuth felesé

lágga. Tehát a porában hábo